1854. N°. 286.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZONDAG EN MAANDAG 3 EN 4 DECEMBER.

BUITENLAND.

BATAVIA den 11 october.

Resolutie van den 23sten ll. heeft de Gouverneur-[illegible] goedgevonden, krachtens de magtiging des [illegible], met intrekking van de besluiten van den [illegible]ssaris-Generaal van 28 januarij 1829 (*Staatsblad* [illegible]) en 25 mei 1829 (*Staatsblad* n.° 45), te bepalen, [illegible] jaar na de afkondiging in Nederlandsch Indië, [illegible] credieten meer zullen worden verleend voor ver[illegible]digde inkomende en additionele regten.

Den 25sten ll. heeft de stoomboot *Padang*, kapitein [illegible], de reede van Batavia verlaten, zich begevende [naar] Singapore tot het overbrengen en afhalen der land[pa]ketten. Dit maal zijn verzonden: per overland-[mail] via Marseille 2048, via Triest 2737 en via Southampton [illegible] stuks brieven, en naar Singapore, Banka, Palembang, [illegible], Billiton, Sambas en Pontianak 1388, te zamen [illegible] stuks.

[Des] namiddag van den 7 dezer is alhier teruggekeerd [ge]noemde stoomboot, met berigten uit Europa tot [illegible] augustus.

Het onderzoek naar tingronden bij Belo, op Banka, gedurende augustus, door middel van putgravingen, [door] den ingenieur *Liebert*, met de meest gunstige [uitkomsten] voortgezet; veelvuldige regens hadden het [onder]zoek eenigzins vertraagd. Den 15 september was [de in]genieur te Muntok overleden. Door den aspirant-[inge]nieur *Akkeringa* waren nieuwe tingronden onder-[zocht]. In het stroomgebied der rivier Sapat, loopende [tus]schen Bembang en Loboboendoer, waren door middel [van] den tsjam zeer goede tingronden gevonden, voor-[namelijk] een goed terrein in Aijer Tionglie; ook in den [illegible]grond en zelfs in de bovenste laag was erts ge-[vonden], die rijk en goed van korrel was; het scheen [dat] deze erts zich over een tamelijk groot terrein uit-[strekte]. Enkele dagen waren door dien aspirant-ingenieur [illegible] opmetingen van oude gronden en ingravingen. [Z]oowel de aspirant-ingenieur *Akkeringa* als verscheidene [arb]eiders [illegible] bosch-bloedzuigers ernstig aan [illegible]nen en voeten gewond geweest.

[Te] Boekit Pematton Dammar, nabij kampong Tambaga, [in] de zuid- en ooster-afdeeling van Borneo, was de [ri]jkste vindplaats van ijzererts aangetroffen, daar het [vervo]er van den erts, nabij Pontijn gevonden, bijna [onmo]gelijk was, door den tusschenliggenden berg van [illegible]00 voeten hoog. Door den aspirant ingenieur *Rant* [was] de vindplaats van ijzererts nabij Tekisson, aan het [str]and gelegen, bezocht. In het begin van augustus [werde]n de streken ten zuiden van Danau Salak onder-[zocht]. Aan de rivier Riam Kanan en in het gebergte [illegible] waren goede exploitabele kolen ontdekt, waarvan [illegible] lagen 2¼, 1½ en 1 Ned. el zwaar waren. De [helling] der lagen was naar de zijde der rivier, zoodat [men bij] eene eventuele ontginning de putten digt bij de [rivier] kan doen zinken. De helling dier lagen was [ongeve]er 30° en de afstand tot aan Martapoera p. m. [illegible] (in ellen van 5555 per uur) wanneer men de groote [rivier] volgt.

[Den] 15 september jl. was het juist 25 jaren geleden, [dat Z. H. de] Soesoehoenan van Soerakarta den troon beklom [van het] Solosche Rijk. Bij deze bijzondere gelegenheid werd [door den] resident van Soerakarta aan den Soesoehoenan [illegible] en in bijzijn der Prinsen, regenten, officieren en [ambte]naren, uitgereikt een brief van den Gouverneur-[Generaal] van Nederl. Indië, bevattende gelukwenschen [op de]ze heugelijke gebeurtenis. Z. H. was blijkbaar [illegible] met dit blijk van belangstelling en deelneming. [Bij] eene schriftelijke hulde (het eerste voortbrengsel [der s]edert kort te Soerakarta gevestigde Javaansche [pers]) werden de heilwenschen der ingezetenen voor [den Vo]rst en zijn gezin geuit. Aan een dejeuner en bal [illegible]per, 's morgens en 's avonds van dien dag in den [Kraton] gegeven, ontvingen de gasten van Z. H. ten [geschen]ke elk een zilveren ring of eene broche tot aan-[denken] aan dien dag. Door een groot aantal landhuurders [werd] aan Z. H. bij deze heugelijke gelegenheid aan-[geboden] zes prachtig vergulde consoles en twee knapen [me]t marmeren bladen.

De laatste tijdingen van de zuid- en ooster-afdeeling [van B]orneo loopen tot 4 september. Te Bandjermasin [waren] berigten ontvangen dat de zwervende Daijakkers [illegible]'s) in de boven Dessoen weder eenige strooptogten [hadden] ondernomen, waarbij de pembakal *Marsch*, broeder [van den] tommengong *Soerapatti*, hoofd van die boven-[lande]n, zou zijn gedood. De adspirant ingenieur *Rant* [had in] de nabijheid van Karang Inton, aan de Kiam Kiwa, [even] boven Martapoera, naar zijne meening ontginbare [kole]nlagen gevonden. Hiernaar zou een onderzoek [worde]n ingesteld.

[De] berigten van Bandjermasin behelzen de volgende [bijzond]erheden omtrent de stranding van het barkschip [*Fatah*]*ol Rachman*. Den 5 augustus zeilde dat vaartuig [met e]ene equipage van 32 man van Soerabaija; door [hooge] zeeën en hevige zuidoostelijke winden gedreven, [liep] het den 10den vast op het rif van Poeloe Kramean, [op] ongeveer 40 Engelsche mijlen van Tandjong [illegible] (zuidoost). Alle pogingen om het vaartuig van [het rif] te brengen bleven vruchteloos. Inmiddels waren [de] [illegible]boten van Bandjermasin, benevens de bark *Assad Dullah*, naar de plaats des ongeluks gestevend. Ook vertrok de stoomer *Tjipannas* den 23 augustus derwaarts. Na veel inspanning slaagde men er in de schipbreukelingen behouden te Bandjermasin aan te brengen. Deze lieden waren negen dagen op het eiland verbleven, voor hunne voeding niets anders hebbende dan 1½ pikol rijst. Hunne pogingen, om door middel van putgravingen drinkwater te bekomen, bleven vruchteloos; zij hadden een ondragelijken dorst doorgestaan. Van de lading der *Fatahool Rachman*, bestaande in zilveren specie en Gouvernements goederen, is het eerste slechts gered kunnen worden. Het verlies der verlorene lading, waaronder twee nieuwe laadschouwers en toebehooren, bestemd voor het transport van steenkolen te Bandjermasin, wordt geschat op circa *f* 25,000.

— Met Zr. Ms. stoomschip ADMIRAAL VAN KINSBERGEN, in den avond van den 3 dezer alhier van Sambas aangekomen, zijn tijdingen ontvangen van den algemeenen secretaris, Gouvernements-commissaris voor de Wester-afdeeling van Borneo, loopende tot den 23 september jl. Wij ontleenen er het volgende aan nopens de Chinesche aangelegenheden: De berigten van den kommandant der expeditie, den overste *Andresen*, luidden bij voortduring in allen deele gunstig. Sedert den togt van den majoor *de Brabant* naar het district Lara, was de aanhang van *Kioe-Liong-Kongsoe* geheel uiteen. Nergens was meer verzet ondervonden. De bevolking van Salon en Menzaka, twee Chinesche nederzettingen in het Larasche, was niet gevlugt, daar zij beweerde geen deel te hebben genomen aan de laatste vijandelijkheden. De door haar aangeboden onderwerping was aangenomen, onder de gebruikelijke voorwaarden van uitlevering van wapenen en slechting van versterkingen. De uitgeweken Chinezen van Lara, ten getale van ongeveer 2000, die zich grootendeels in den omtrek van Benjoekai ophielden en veel door ziekte en gebrek hadden geleden, waren voor een groot gedeelte naar hunne vroegere woonplaatsen teruggekeerd. Er was een aanvang gemaakt met den wederopbouw van de afgebrande bazaars. Behalve eenige mindere hoofden, waren twee voorname hoofden van den opstand, *Wong-Kim-Ngan* en *Thang-Lim*, opgevat en te Pontianak in het fort opgesloten. Deze opvatting had men te danken aan de ijverige medewerking van den kapthai van Mandor, die bovendien vele buitgemaakte wapenen van de opstandelingen had uitgeleverd. Te Montrado, Koelor en Singkawang keerde de bevolking meer en meer terug; landbouw en mijnwerk waren weder aan den gang; men was druk bezig met den wederopbouw der bazaars op de twee eerste plaatsen. Soengei-Doeri en Soengei-Raja waren door onze troepen bezet. Voor het transport der levensmiddelen voor de troepen boden zich thans vrijwillige Chinesche koelies in voldoend getal aan. De sterkte Sjongbok was grootendeels reeds geslecht; de versterkingen om de Thang en Habok waren in voldoenden staat gebragt en tot huisvesting der troepen ingerigt. Het 13de bataillon infanterie zou Montrado, Koelor, Pangkallan-batoe en Pak-meon-thew en het 7de bataillon de strandplaatsen bezetten. Het voornaamste hoofd van den opstand, *Liao-Nji-Niang*, had men nog niet kunnen vatten; men dacht dat hij zou trachten Serawak te bereiken. De naar Serawak uitgewekene Chinesche bevolking van Sam-tiao-kioe keerde langzaam terug.

— Door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd, tot lid in den raad van justitie te Makassar, de heer *D. Bauduin*; tot advokaat en procureur bij het hoog geregtshof van Ned. Indië, mr. *H. Beth*; tot lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia, mr. *A. Sibenius Trip*; tot vendum. in de afd. Malang (resid. Pasoeroean), *O. van Polanen Petel*; tot lid der wees- en boedelkamer te Samarang, *K. J. A. Abrahami de Melverda*; tot eersten amanuensis bij het civ. weduwen- en weezenfonds in Ned. Indië, *W. W. van Berckel Bik*; tot advok. en proc. bij den raad van just. te Samarang, jonkh. mr. *L. Tjarda van Starkenborgh*; tot stads vroedmeesteres te Soerabaija, *D. H. Fagnotti*, geb. *Henner*; tot lid van de weesk. te Amboina, de ambten. aldaar *D. F. Pietersz*; tot eersten commies op het kantoor van den Gouvern. van Sumatra's westk. *W. A. van der Linden*, en tot tweeden commies op dat kantoor *A. Krijgsman*.

Verleend een verlof naar Nederland, voor den tijd van één jaar, wegens ziekte, aan den commies belast met de administratie van 's Lands kas te Buitenzorg, *J. C. W.* baron *van Heeckeren tot Wallën*.

Ontheven, op zijn verzoek, eervol, de civ. geneesheer *H. Haagsma*, van de hem opgedragen waarneming der civ. geneesk. dienst in de resid. Preanger Regentschappen, zijnde magtiging verleend om hem over te schrijven voor de resid. Rembang en om door hem de geneesk. dienst aldaar te doen waarnemen.

Ontslagen, wegens vertrek, eervol, uit de betrekking van lid in den raad van justitie te Makassar, de heer *L. Waller*; op hun verzoek, eervol, de eerste amanuensis van het civ. weduwen- en weezenfonds in Ned. Indië, *J. van Lennep*; uit de betrekking van lid in den raad van just. te Amboina, *A. J. Harmsen*, en (uit 's Lands dienst, onder toek. van pensioen,) de opz. der 1ste kl. van den waterstaat en 's Lands gebouwen, *A. Evers*, alsmede op haar verzoek, eervol, de stads vroedmeesteres te Soerabaija, *C. M. Gartman*, geb. *Sibbelee*.

Gepensioneerd, de gewezen resid. der zuid- en oostk. van Borneo, *A. M. E. Ondaatje*, en de ambtenaar *R. Celosse*, gewezen assist.-resid. van Gorontalo.

Militair Departement.

Benoemd, tot adjud. bij den direct. der genie, de 1ste luit. der genie *D. Maarschalk*; tot 1sten commies bij het hospitaal te Willem I, *P. F. Hedderich*; tot 1sten commies bij het hospitaal te Soerabaija, *J. P. Fagnotti*, en tot 1sten comm. bij het hospit. te Weltevreden, *P. Piepenbrink*.

Bevorderd, bij het wapen der artillerie, tot 1ste luits. de 2de luits. *F. Straatman* en *E. K. Brands*, en bij de geneesk. dienst, tot offic. van gezondh. der 2de kl. de offic. van gezondh. der 3de kl. *C. F. A. Schneider*, met bepaling dat hij rang zal nemen boven den offic. van gezondh. der 2de kl. *B. H. Egberts* en onder den offic. van gezondh. der 2de kl. *J. C. Spitzer*.

Ontslagen, op hun verzoek, eervol, uit de betrekking van adjoint bij den generalen staf, de kapit. der inf. *E. Rappard*, en uit de betrekking van adjudant, de 2de luit.-adjud. bij den direct. der genie, *H. H. Borel*, en uit Zr. Ms. milit. dienst, de offic. van gezondh. der 3de kl. *C. M. Lenz* en de 2de luit. bij het reg. O.-I. cavalerie *W. H. van Goudoever*.

Overgeplaatst, bij het 6de bat. inf., de majoor *J. G. M. Thimmerman* en bij het garniz.-bat. ter Sumatra's westkust de majoor *H. Schwenk*.

Marine-Departement.

Benoemd, bij de hoofd-administratie der marine, tot tweeden commies *G. F. H. Watson* en tot derden commies *F. G. de Bie*.

LONDEN den 1 december.

Gisteren is aan het bureau van buitenlandsche zaken wederom een Kabinetsraad gehouden.

Het gerucht wil dat terstond na de bijeenkomst van het Parlement eene zeer uitgebreide vermeerdering van het leger plaats zal hebben, en wel door toevoeging van een bataillon van 800 man aan elk der in Oostindië, te Gibraltar, op Malta en de Iönische Eilanden dienst doende infanterie-regementen, terwijl de in Engeland blijvende regementen ten opzigte hunner getalsterkte op voet van oorlog gebragt zullen worden. Ook zouden een nieuw bataillon artillerie en acht kompagnien mariniers worden aangeworven.

— *Kossuth* heeft eergisteren, in eene hier tot herinnering aan den Poolschen opstand gehouden vergadering, eene zeer lange rede uitgesproken, wier hoofddoel was te betoogen dat niets tot herstelling der nationaliteit van Polen verzuimd moet worden, maar hoe dat Land zelf dan ook met pogingen tot herwinning daarvan moet aanvangen. Hij gispte ten sterkste de wijze op welken de tegenwoordige oorlog gevoerd wordt en noemde het zenden der geallieerde legers naar de Krim de grootst mogelijke ongerijmdheid; want al hebben de troepen daar met voorbeeldeloozen moed en volharding gestreden, de Regeringen hebben hen roekeloos opgeofferd, en wordt een tweede slag als die van Inkerman gewonnen, dan zijn de geallieerde legers verloren. Men kon toch vooraf geweten hebben dat Sebastopol eene bijna onverwinbare vesting is en dat de Czaar niet na zou laten talrijke troepen derwaarts te zenden. Het eenige wat den spreker verbaasde was dat zulks niet vroeger geschied was en dat de Czaar niet nog veel meer troepen naar de Krim gezonden heeft; volgens hem had men dit alleen aan de Polen te danken, want de Russische Monarch had zeer goed begrepen wat de Engelsche Regering over het hoofd heeft gezien, namelijk dat Polen het kwetsbare punt van Rusland is, en daarom is het dat, terwijl slechts honderdduizend man tegen de Engelschen en Franschen in de Krim en tachtigduizend man aan den Donau tegen het dappere Turksche leger afgezonden waren, een leger van driemaal honderdduizend man in Polen zamengetrokken is, om op alle mogelijke omstandigheden voorbereid te zijn; want dat zulks eene voorzorg tegen Oostenrijk wezen zou, gelijk sommigen willen doen gelooven, kwam den redenaar ongerijmd voor, naardien, zijns inziens, de Czaar volstrekt geene ongerustheid voor Oostenrijk voedt en zich van de ootmoedige onderwerping zijns Proconsuls te Weenen ten volle overtuigd houdt. *Kossuth* besloot zijne rede dus: „Ik herinner mijne vroegere woorden; wat ook gebeuren moge, in dezen oorlog heeft Engeland Polen en Hongarije meer noodig dan Polen en Hongarije Engeland noodig hebben. Met ons, de overwinning, zonder ons, de nederlaag; of eene roemlooze, onvoldoende schorsing van wapenen. Gij herinnert u de vertelling aan de negen Sibillynsche boeken; Polen zal uwe Sibillynsche boeken wezen. Drie daarvan zijn reeds verloren gegaan. Haast u de zes overige te koopen, of anders zult gij, even als de Koning van Rome, den vollen prijs der negen voor de drie laatste moeten betalen. Ik geef den raad, aan u staat de keuze."

— Men heeft hier berigt dat de luitenant *Hamilton*, zeven andere officieren en twee matrozen, die op de vernielde stoomboot *Tiger* dienst hadden, uit hunne Russische gevangenschap ontslagen, te Berlijn aangekomen en naar Engeland op weg zijn. Zij spreken hoogst erkentelijk over de groote minzaamheid van den generaal graaf *Osten Sacken* en diens echtgenoot, en over die van alle officieren en andere militairen, wier kwartieren zij op Russisch grondgebied hebben moeten doortrekken.

Ook lord *Dunkellin*, die bij Sebastopol door de Russen krijgsgevangen gemaakt werd, is op zijne te huis reis en zal uitgewisseld worden. Zoodra hij hier aangekomen is hervat hij zijne dienst bij de gardes.

— Eenige groote scheepsreeders in Zuid Wallis hebben besloten, op eigen kosten duizend zeelieden voor 's Rijks dienst bijeen te brengen, indien het Gouvernement een linieschip van 120 stukken wil doen bouwen en dit onder den naam van de *South Welshman* met die bemanning tegen de Russen ten strijde wil zenden.

— Van Hong Kong wordt den 27 september geschreven, dat het schip *Grecian Queen*, zich naar de reede van Whampoa begevende om eene lading in te nemen, door roofschepen werd aangevallen, doch dat het gelukken mogt de zeeroovers af te slaan, nadat veertien hunner gedood en verscheiden anderen gekwetst waren. — Met de Chinesche kooplieden te Foo Chow-Foo is een levendige handel geopend en men verwacht dat deze haven gedurende de tegenwoordige onlusten de groote markt van zwarte thee op de kust van China zal worden.

PARIJS den 1 december.

Gisteren hebben de Keizer en de Keizerin het paleis van St. Cloud verlaten, om het paleis der Tuileriën weder te betrekken.

— De admiraal *Parseval-Deschênes* is in deze hoofdstad aangekomen.

— Bij Keizerlijk besluit van den 29sten ll. zijn de bepalingen van het besluit van den 22sten ll., waarbij aan den Generaal en chef van het leger in het Oosten de magt wordt verleend voorloopig de opengevallen officiers-plaatsen, tot den rang van bataillonschef ingesloten, te vervullen, ook uitgestrekt tot de troepen der artillerie en infanterie van de marine, welke deel uitmaken van het leger in het Oosten, met bepaling dat die benoemingen eerst definitief zullen worden na de Keizerlijke goedkeuring te hebben verworven.

— In den afgeloopen nacht zouden de stoomschepen *Emen* en *Candia* met troepen van Marseille naar de Krim vertrekken; bij de inscheping is eene talrijke menigte tegenwoordig geweest, welke groote geestdrift aan den dag heeft gelegd. Spoedig zullen drie andere paketbooten mede met troepen volgen.

— Volgens per telegraaf ontvangen berigt uit Marseille van heden morgen, is de paketboot *Nil*, welke Konstantinopel den 20sten ll. verlaten heeft en door storm genoodzaakt is geworden te Antibes binnen te loopen, te Marseille aangekomen. De door haar aangebragte tijdingen uit de Krim melden, dat na den slag van Inkerman nog een uitval uit Sebastopol gedaan is, doch dat de Russen zonder moeite teruggeslagen zijn; een korps van 4000 Russen, dat zich voor Eupatoria vertoond heeft, is ook teruggedreven. De berigten uit Konstantinopel houden in, dat in den storm van den 14 november 17 Engelsche transportschepen zijn gestrand, welke men in brand heeft gestoken, daar men ze niet weder vlot heeft kunnen krijgen. Den 19den hebben in de Zwarte Zee wederom nieuwe stormen gewoed. Verder wordt nog medegedeeld, dat *Omer*-pacha met 68,000 man naar Fockhani in Moldavië zal marcheren, en dat *Ahmed*-pacha Babadagh met 30,000 man zal bezetten, terwijl nog 5000 man in de Dobrudscha zullen blijven.

Eene later ontvangene depêche deelt nog de volgende door de *Nil* te Marseille aangebragte tijdingen mede: „De berigten uit de Krim gaan tot den 18 november; de generaal *Canroberts*, die eenige dagen bedlegerig was geweest, was toen weder hersteld. Het te Konstantinopel verspreide gerucht, dat den 13den een nieuwe slag was geleverd, was onwaar bevonden; bij den nieuwen uitval uit Sebastopol, welke in den nacht van den 12den had plaats gegrepen, waren de Russen teruggeslagen met een verlies van 300 man; van de Franschen waren daarbij 40 man buiten gevecht gesteld. De belegeringswerken waren tot op 80 ellen van de stad voortgezet, doch het plan was ze nu te staken; een veldslag werd als bestaande beschouwd; de Russen waren naar de Belbeck teruggetrokken. Door den storm van den 14den was niet alleen schade op zee aangerigt; ook al de legertenten waren omvergeworpen. — Ten gevolge van uit Parijs ontvangen bevelen, verhaastte *Omer*-pacha zijne beweging in de Vorstendommen; hij had van zijn leger alleen twee regementen gedetacheerd, om deze naar de Krim te zenden. Daarentegen leverde men te Konstantinopel nog 10,000 man versterking aan de verbonden legers. — Op den duur kwamen door den Onderkoning van Egypte afgezonden troepen aan. De door het ongunstige weder gedurende eenige dagen afgebroken scheepvaart was hersteld. De schepen *Turenne* en *Donawerth* waren den 18den met 2500 man den Bosphorus doorgestevend. Het materieel van de *Henri IV*, welk schip gedurende den storm van den 14den is gestrand, heeft gedeeltelijk gered kunnen worden; ook de kanonnen zullen behouden blijven."

— Volgens brieven uit Venetië zijn de Hertog en Hertogin van Brabant aldaar aangekomen.

— Volgens per telegraaf ontvangen berigt uit Madrid van gisteren avond is in Spanje een nieuw Ministerie tot stand gekomen, hetwelk is zamengesteld als volgt: de generaal *Espartero*, voorzitter van den Raad; de maarschalk *O'Donnell*, voor oorlog; de heer *Luzariaga*, voor buitenlandsche zaken; de heer *Agueirre*, voor justitie; de heer *Collado*, voor finantien; de generaal *Allende Salazar*, voor marine, en de markies *de Santa Cruz*, voor binnenlandsche zaken.

Volgens latere depêche moet gisteren in de zitting der Cortès met 206 tegen 21 stemmen besloten zijn, dat de troon van koningin *Isabella II* en hare dynastie tot grondslag zullen blijven strekken der staatkunde in Spanje.

KEULEN den 1 december.

Men kent hier thans den geheelen inhoud der troonrede, met welke de zitting der Pruissische Kamers gisteren door den Koning is geopend. Na de voltrekking des huwelijks van zijnen Neef, prins *Frederik Karel*, vermeld te hebben, geeft Z. M. zijn genoegen te kennen de nieuw gevormde Eerste Kamer voor de eerste maal zijnen troon te zien omringen, en vermeldt hoe hij den Staatsraad op nieuw heeft zaamgeroepen, met het doel om ook langs dien weg eene grondige voorbereiding der wetsontwerpen te bevorderen, hoedanige reeds verscheidene door dat collegie overwogen zijn en weldra voorgelegd zullen worden, terwijl ook nog andere gewigtige ontwerpen, waaronder die op de inrigting der politie in de oostelijke provincien en op de gewestelijke staatsregeling in al de provincien des Rijks, bij den Staatsraad in behandeling zijn. De Kamers, wordt verder gezegd, zullen de geruststellende overtuiging erlangen dat 's Lands geldmiddelen in voldoenden staat verkeeren. Het openbaar verkeer levert bijna in alle takken eene toenemende levendigheid op, waardoor de inkomsten der post- en telegraafinrigtingen, alsmede die der Staats- en bijzondere spoorwegen, steeds toenemen. Voortdurend worden groote kapitalen tot ondernemingen van nijverheid aangewend; de bergwerken verheugen zich in eene toenemende uitbreiding; de toestand des handels is over het algemeen bevredigend.

De Regering gaat voort hare zorgen aan de vermeerdering en verbetering der middelen van gemeenschap te wijden. Dit een en ander stelt den Koning te meer gerust, naar mate de verwachtingen wegens den invloed van den dit jaar over het algemeen gezegenden oogst op de prijzen der eerste levensbehoeften minder vervuld zijn. De aanhoudende duurte daarvan heeft hem genoopt den tolvrijen invoer van de noodwendigste daarvan te doen voortduren. Daarna worden de vernielende overstroomingen herinnerd welke in den nazomer eenige vruchtbare gedeelten des Lands getroffen hebben, maar ook de van alle zijden aangewende pogingen om den nood te lenigen. Hierop volgen de reeds medegedeelde zinsneden die op de buitenlandsche aangelegenheden betrekking hebben, terwijl het slot de belofte der Regering behelst om de Kamers met al haar vermogen te gemoet te komen, en haar vertrouwen dat zij, van haren kant, de Regering met al hare krachten zullen ondersteunen.

— Het additioneel artikel van het aprilverdrag is gisteren aan de Bondsvergadering te Frankfort medegedeeld en terstond in handen der commissien gesteld, om verslag daarop uit te brengen.

— De nieuwe Badensche leening van 10 millioen gulden is door de bankiershuizen *Rothschild* en *Oppenheim*, gemeenschappelijk met de Darmstadter bank, overgenomen. De voorwaarden zijn nog niet bekend.

— Men ontving hier heden berigt dat te Kopenhagen de verkiezingen voor de Tweede Kamer alle in antiministeriëlen zin zijn uitgevallen en de negen kandidaten der Oppositie benoemd zijn.

— De Rijnhoogte te Keulen was heden 11 voet 5 duim Keulsch peil (11 voet Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 2 december.

Het *Staatsblad* n.° 143 bevat een Koninklijk besluit van 18 dezer, tot vaststelling van het algemeen reglement van politie voor het Nederlandsch gedeelte van het kanaal van Maastricht naar 's Hertogenbosch, genaamd de Zuid-Willemsvaart.

— Het kerkgebouw der Remonstrantsche gemeente alhier heeft eene aanmerkelijke vergrooting en verbetering ondergaan, en de verbouwing is thans zoo ver gevorderd, dat de leden dier gemeente hunne plaatsen hebben kunnen hernemen; er ontbreekt niets meer aan dan het afwerken hetwelk tot het aanstaande voorjaar blijft uitgesteld. Die kerk was bouwvallig en had gebrek aan ruimte; verschillende plannen, om daaraan te gemoet te komen, werden beraamd, tot dat eindelijk door den kerkeraad aangenomen werd het plan, ontworpen door den bouwmeester *S. J. de Vletter*, ten gevolge waarvan eene wel groote doch afdoende verbouwing zou plaats hebben, waarbij schier niets dan het orgel, de predikstoel en gedeeltelijk de muren op hunne vorige plaats zijn gebleven. De uitvoering van het plan tot die verbouwing werd opgedragen aan de heeren *J. H. de Groot en Zonen*, en het is aan hunnen ijver en bekwaamheid te danken, dat dit belangrijk werk is uitgevoerd zonder eenige stoornis in de godsdienstoefeningen, en dat soms midden in de week buitengewone plegtigheden in het gebouw zijn kunnen gehouden worden. Binnen het bepaalde tijdsbestek heeft, zonder eenig ongeval, plaats gehad: het opmetselen der muren; het maken eener nieuwe kap, dwars door de oude heen; het afbreken der oude, door verrotting zeer gevaarlijke kap; het wegnemen der sinds twee eeuwen gestaan hebbende, zwaar beschadigde kolommen en bogen enz. Het oude gebouw is thans geheel herschapen in een nieuw, dat zich door eenvoud en doelmatigheid onderscheidt. Behalve twee sierlijke galerijen, welke plaats geven aan ruim 60 personen, is in het ruim niet minder dan een derde deel der vroeger bestaande plaatsen gewonnen, en overal kan men den redenaar zeer duidelijk hooren. De verlichting met gas, uit smaakvolle kroonen, door den heer *van Wijk* vervaardigd, voldoet bij uitstek. De canapé's en bankkussens zijn met veel zorg bewerkt door de heeren *Gebr. Stutterheim*, terwijl de verdeeling der zitplaatsen alle gemakkelijkheid voor de passage laat. Geen wonder dus, dat men hoogst tevreden is over deze veranderingen en verbeteringen, welke algemeenen lof en goedkeuring wegdragen, en tot groote eer verstrekken van den kundigen architect *de Vletter* en van de heeren *de Groot en Zonen*.

— Men verneemt, dat het lossen van de gestrande Deensche sloep *Marie* met zoo veel spoed en ijver is bewerkstelligd, dat men het geluk gehad heeft de lading gerst van dat vaartuig voor het grootste gedeelte droog en ongeschonden te bergen. Zij is te Scheveningen in een pakhuis opgeslagen.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal maandag den 4 dezer bestaan uit de comédie *Sullivan* en de opéra *La fille du régiment*.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van zaturdag 2 december.*

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een wetsontwerp tot regeling van het fonds voor de bakengelden. — Verzending naar de afdeelingen.

De algemeene beraadslagingen over het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting (*Departement van Binnenlandsche Zaken*) worden geopend.

De heer *Sloet tot Oldhuis* meent dat het bij dit hoofdstuk alleen de vraag kan gelden over de doelmatigheid van het bedrag dat aangevraagd wordt. Met genoegen heeft hij vele aangevraagde uitgaven opgemerkt, maar er komen ook op dit hoofdstuk uitgaven voor, die hij niet kan goedkeuren, zoo als de premien voor de visscherij en de uitgaven die zouden kunnen leiden tot herstel van het Koninklijk Nederlandsch Instituut. Hij vraagt welk gevolg er aan het voorschrift der provinciale wet gegeven is ten aanzien der oprigting van de provinciale bureaux van statistiek.

De heer *Thorbecke* treedt in uitvoerige becijferingen, om aan te toonen dat de begrooting voor 1855 meer bedraagt dan die van 1853. Ook treedt hij in een onderzoek van de verhoogingen welke in 1853 bij vergelijking met 1850 hebben plaats gehad. Die verhoogingen waren voornamelijk het gevolg van het brengen van nieuwe posten op de begrooting, die vroeger niet benoodigd, althans niet uitgetrokken waren. Hij ziet met genoegen dat het tegenwoordig Gouvernement den weg van het vorig Ministerie volgt. Hij acht de uitgaven voor publieke werken nog uiterst nuttig, hoewel daarbij met mate en voorzigtigheid moet worden te werk gegaan. Hij is namelijk van oordeel dat een groot algemeen belang vordert het belastingstelsel te verbeteren en die klasse te ontheffen, die het meest wordt gedrukt. Dat groote belang moet niet worden vertraagd en daarom is hij tegen de opvoering der Staatsbegrooting in het algemeen, hetgeen hij de grootste breuk in het s… van het vorig Gouvernement noemt.

De heer *Gevers van Endegeest* beaamt in vele opzi… wat door den vorigen spreker gezegd is, maar … toch dat de memorie van beantwoording der Reg… op eene alles afdoende wijze de gemaakte berekeni… heeft wederlegd. Ook hij is in becijferingen getre… waarbij hij tot de slotsom komt dat het verschil tus… de begrootingen van 1854 en 1855 slechts *f* 21,00… draagt; als hij daarbij nagaat dat er nieuwe poste… de begrooting zijn gebragt, dan komt ook hij … slotsom dat er op andere posten is bezuinigd. … bij deze gelegenheid den wensch dat de Regering … het ontwerp nopens het stoomgemaal aan den … zou aanbieden. Zijns inziens moet men thans, … eene redelijke ruimte aan geld is, van het oogenbli… bruik maken om voor de materiële welvaart des L… te zorgen. Hij dringt er bij de Regering op aan d… zich de zaak van de oprigting eener sterrewac… Leyden aantrekke. Het komt hem voor, dat het … voor dit hoofdstuk hooger is ten gevolge van vro… verzuimen, niet van het vorige Ministerie. Hij g… dat uitgaven tot bevordering van de materiële we… des Lands en van de wetenschappen volstrekt ni… noodeloos zijn te beschouwen.

De heer *Hugenholtz* heeft volstrekt geen wantro… tegen den persoon des Ministers, maar heeft toc… zwaar tegen dit hoofdstuk, omdat hij vreest d… den waren staat van zaken niet aanduidt en het in… welligt nog met een millioen zal moeten worden verh…

De heer *Westerhoff* heeft bedenkingen tegen som… posten, waarover hij des noods zou kunnen heenst… Dit is echter het geval niet met de verhoogde uit… voor de Koninklijke akademie en muziekschool. … die posten blijven behouden, dan zou zij zich ve… zien tegen het hoofdstuk te stemmen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken voert het w… ter verdediging van het ontwerp. Hij betoogt h… wigt van zijn departement, hetwelk over zoo… onderdeelen loopt. Hij meent zoo veel mogelijk … meden te hebben om, door de zucht van een laag… noodzakelijke uitgaven uit te stellen, doch ook a… anderen kant, om meer uit te geven dan 's Rijks … kist veroorlooft. Hij treedt verder in eenige becijfer… wijst er op, dat vele uitgaven het gevolg zijn van vr… toezeggingen; dat er geen post voor het stoomg… op de Gouwe op de begrooting was geplaatst, … voor eene zaak van zoo veel gewigt eene afzonde… voordragt noodig was; dat voor het observatori… Leyden de inschrijvingen door particulieren nog … voldoende waren, om de rest uit 's Rijks schat… suppleren; dat ja de herstelling van vele lands-gebo… dringend noodzakelijk is, maar dat dit nog niet he… gende jaar zal behoeven, enz.

De heer *Thorbecke* en de Minister voeren n… herhaling het woord, waarna de algemeene beraadslag… gesloten worden.

De 1ste en 2de afdeeling worden vervolgens … zonder discussie aangenomen. — Bij de 3de afd… dringt de heer *Gevers van Endegeest* aan op de eind… regeling der zaak nopens de militie en de schutt… De heeren *Storm van 's Gravesande*, *Sloet tot Oldh…* *Schimmelpenninck van der Oije* ondersteunen zulks. … Minister zegt, dat het aan tijd ontbreekt, doch d… hoopt dat in een volgend Zittingjaar eene nieuwe … op de schutterij zal kunnen worden aangeboden. — … 4de afdeeling nopens de medische politie geeft … ding tot verschillende vragen, terwijl de heer … de geestelijke verpleging der Protestantsche krankzin… in het algemeen gesticht te 's Hertogenbosch ter … brengt.

De vergadering wordt daarop gescheiden tot m… ochtend ten elf ure.

ROTTERDAM den 2 december.

Bij den burgerlijken stand te Kralingen zijn in nov… 1854 aangegeven 16 geborenen, 11 overledenen en g… 4 paren.

— De heeren *M.* en *P. Schiltman* zijn tot le… Kamer van koophandel en fabrieken te Delfshave… zen; de eerstgenoemde in plaats van wijlen de… *P. van der Hilst* en de tweede als aftredend lid … melde Kamer.

— De kerkeraad der Remonstrantsche geme… Nieuwkoop heeft ter vervulling der vacature, … zaakt door het vertrek van ds. *M. W. Schelte…* Zwammerdam, beroepen ds. *H. L. Kruseman*, pre… te Zevenhuizen en Bleiswijk.

— Heden promoveerde aan de Leydsche hoog… de heer *A. M. L. de Leth*, van 's Gravenhage … regten, met theses.

— Van wege de Nederlandsche Bank zijn, na… leiding van het Koninklijk besluit van den 9 jun… (*Staatsblad* n.° 124), den 30sten ll. de volgende o… openbaar gemaakt: Omloopende bankbiljetten *f* 91,9… saldo's van rekeningen-courant *f* 25,110,922. 01½ e… en muntmateriaal *f* 103,235,593 49½.

— Eergisteren avond is bij de vrijwillige oefening … van onderofficiers en korporaals van het 4de b… der schutterij te Amsterdam en corps deelgeno… de inschrijving voor het in 1856 op den Dam … hullen nationaal gedenkteeken, gewijd aan den vol… en het leger van 1830/31.

— Van het Nieuwe Diep wordt den 30 n… geschreven: Naar men verneemt zal Zr. Ms. nie… bouwde schoener MONTRADO, thans nog aan 's Rij… te Amsterdam liggende, met den 1sten der volgend… in dienst worden gesteld en is het état-major … bodem zamengesteld als volgt: kommandant *J. A…* luitenant ter zee 1ste klasse; 1ste officier *G. L…* luitenant ter zee 2de klasse; de officieren 2de … *W. Sluyterman van Loo*, *C. A.* baron *van Heeck…* *F. van Alphen*; officier van gezondheid *H. L. Ver…* officier van adm. *F. Schaalje* en de scheepsklerk *J. F…* Bedoelde schoener wordt spoedig alhier verwacht.

— Aan de Utrechtsche hoogeschool zijn bevo… tot doctoren in de verloskunde: den 28sten ll. de … *S. D. Cartier van Dissel*, med. doctor, van Winters… en den 30sten de heer *W. J. F. Nuijens*, med. do… beiden na de verdediging van quaestiones.

— Pater *Bernardinus* (in de wereld *Joannes …* *Voort*), guardiaan provinciaal der orde van de Capu… van Nederland en België en van het klooster van … brouck, is den 25 november ll. te Velp, in den …

van 39 jaren, overleden. Zijn dood is een groot [verlies] voor de orde der Capucijnen.

— De waterhoogte te Arnhem was den 1 dezer 1,95 el.

— Gisteren is in België de wet afgekondigd, waarbij [de in]voer van binnenlandsche sterke dranken tijdelijk [wordt] verboden. Deze wet treedt heden in werking en [blijft] tot den 31 december 1855 van kracht blijven, wanneer [zij] niet vroeger wordt ingetrokken.

— Volgens een berigt van Zr. Ms. consul-generaal te [Smyrna], was aldaar den 14 dezer uit Malta aangekomen [de ...]*reas*, met lading van Vlaardingen. De Nederlandsche [kotter] *Vasco de Gama*, komende van Konstantinopel, is [aldaar] gecharterd geworden naar Tschesme, waar dat vaartuig [vruc]hten moet inladen.

[D]e *Sint Nicolaas Kinderen*, *De Heer van Hagen en [zijn]e Kinderen* en *Herinneringen van een Schooljongen* zijn [de] titels van drie allerliefste kinderwerkjes, allen met [gek]leurde en goed uitgevoerde plaatjes voorzien, welke [deze]r dagen bij de Gebr. *Abrahams* te Middelburg het [licht] hebben gezien. Deze boekjes bevelen zich door [hun a]genamen inhoud, nette uitvoering en goedkoopen [prijs] bijzonder voor St. Nicolaasgeschenken aan. De naam [des] mans, wien men de bewerking van twee daarvan te [dank]en heeft, levert reeds op zich zelf een genoegzamen [w]borg op. (*Zie de Advertentie.*)

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 2 December.

[OV]ERLEDEN: F. Schoonbrood, gehuwd, 47 j. — M. E. Boute, .. j. — A. Lussenburg, man van W. Makor, 51 j. — A. L. de .., man van B. Groos, 51 j. — A. de Groot, man van L. de .., 72 j. — J. van Hasselt, jm., 60 j. — F. Donker, d., 8 d. — .. Driel, z., 1 m.

[BE]VALLEN: J. de Rooy, geb. Mewissen, d. — H. Jacob, geb. .., d. — C. Eck, geb. de Klopper, d. — C. de Visser, geb. .., z. — A. Palms, geb. Tuys, d. — M. Busch, geb. .., d. — H. Aalbrecht, geb. Martijnse, d. — A. Bax, geb. .., d. — H. Ernst, geb. van Zuylekom, d. — W. M. .., geb. Bangma, d. — J. M. Bergschneider, geb. Spoor-.., z. — M. Cijfer, geb. Kats, z.

[ONDE]RTROUWD: M. van Wieringen, jm., 23 j., met J. de .., jd., 24 j. — L. Oostveen, jm., 26 j., met C. Schluep, jd., 23 j. — .. Houtum, wedr., 40 j., met N. Frisch, jd., 31 j. — A. ..water, jm., 26 j., met A. Korthuis, jd., 26 j. — J. W. .., jm., 26 j., met C. H. Beering, jd., 21 j. — H. Zwaans, .. j., met F. C. Steusz, jd., 27 j. — S. B. Raadtgever, jm., .. met A. van Wallené, jd., 22 j. — H. F. W. Willemsen, jm., 24 j., .. P. van Mieren Lobesteyn, jd., 24 j. — M. J. van Eden .., jm., 26 j., met C. Vis, jd., 26 j. — J. Lindeman, .., 49 j., met A. Banning, jd., 40 j. — C. van Heukelom, .. 22 j., met A. Poot, jd., 18 j. — G. J. Ova, jm., 24 j., met .., jd., 28 j. — G. Gijzen, jm., 23 j., met M. C. de Geest, .. j. — J. H. Smit, jm., 37 j., met J. Krul, wed. J. B. .., 35 j.

Zeetijdingen.

Nederland.

[Van] ROTTERDAM uitgeklaard *Isabella*, Hayden, n. New-York, [*Vr*]*iendentrouw*, Grevelink, naar Liverpool.

[HE]LLEVOETSLUIS 2 december. Gisteren namiddag arriveerde [*Ho*]*llander*, W. Bristow, van Yarmouth; de wind N. W. — Heden arriveerde binnen door van Brouwershaven de brik *Echo*, kapit. .., van Sunderland. Uit zee *Visscherij en Handel*, T. van der .., v. Malaga (heeft heden nacht tegen het Goereesche strand aan [aan] grond gezeten), en *Blessing*, R. Marshall, v. Londen. En stoomden [uit] *Hanover*, J. Wood, en *Giraffe*, J. Ryan, beiden n. Londen; [de wind] N. W. — Na posttijd stoomden in zee *Concordia* n. Londen; [en] *Queen*, *Sea Gull* en *Swanland*, alle drie naar Hull.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Paquet Fortuna*, C. [K]loppesta, .. BRIELLE en MAASSLUIS 2 december. Gisteren na en heden [voor] posttijd niets gepasseerd; de wind N. W.

[B]ROUWERSHAVEN 2 december. (*PER TELEGRAAF.*) Binnen[ge]komen gisteren nog *Cornelia*, J. van Keulen, van Villanova (heden [naar] Rotterdam vertrokken), en heden *Doctor Kniep*, E. Lorentz, [van] New-York naar Rotterdam. — Ter reede gekomen *Stad Dordrecht* .., J. H. Stolt, van Dordrecht naar Londen; de wind N. N. W.

[AM]STERDAM 1 december. De schepen *Coert Cornelis*, kapit. .., van Koningsbergen, en *Jonge Brechtus*, kapit. Konter, van .., beiden naar Amsterdam, zijn, volgens brief van Elseneur van [29 n]ovember, door Zr. Ms. stoomschip AMSTERDAM om de Noord [gebragt].

[TE]XEL 1 december. De wind W. N. W. — N. W. Binnengekomen *de Komeet*, H. H. Nyman, van Rio-Janeiro naar Hamburg, .. *Wave*, W. Cummings, en *Margrietha*, J. Bekkering, van Londen; *William*, P. Scott, *Ellen*, R. Hazleton, en .., J. Wilkinson, alle drie van Sunderland.

.. 30 november. De wind W. N. W. Binnengekomen eergisteren .., E. A. Oldenburger, v. Archangel; *Arendina Elisabeth*, .. Dallinga, van Memel, en *Marchina Catharina*, D. J. Mulder, [van K]oningsbergen; gisteren *de Vlijt*, B. P. Heddes, van Dantzig [(heeft) ro]er en ander schade); heden niets. — Vertrokken .. nov. niets.

[VLIS]SINGEN 30 november. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier [aan]gekomen *Hindostan*, Bendixen, v. Callao; *Vasco de Gama*, .., van New-York; *Angelica*, Fitell, en *Soran*, Viligos, .., van Konstantinopel. — De *Josko B.* en *Nicolai Joven*, eergisteren .., zijn door noodweer uit zee teruggekomen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

[T]E ANCONA 17 november *Thetis*, Bakker, van Amsterdam. — [TE ...]TE 24 nov. *Twee Gebroeders*, Branbergen, van Marennes. — [AL]ICANTE 21 nov. *Loterij*, Schouten, van Newcastle. — Te [BORDE]AUX 27 nov. *Apollos*, Dik, v. Bridport. — Te HAMBURG .. *Gebroeders Coerkamp*, Coerkamp, van Triest; 30 dito [*Reg*]*ina*, Balk, van Texel, en *Engelina*, Eckhoff, v. Amsterdam. .. ELVE 30 nov. *Tjapko Schuringa*, Drent, van Aberdour, .. *Beerta*, Fenenga, van Sevilla, en *de Elve* (st.), Hansen, [van R]otterdam. — Te COLBERG 24 nov. *Martha*, Topzant, van [Sch]iedam.

Vertrokken:

[VAN] GEELONG 6 september *Eva Johanna*, de Boer, n. Batavia. — [VAN] .. ENSEE 24 nov. *Antje Witzenborg*, Hangelbroek, en *Gefion*, .., beiden naar Holland.

[ZEIL]KLAARD: Van GIBRALTAR 10 november *Elisabeth*, [Kr]ugelsman, naar Konstantinopel.

[HONG] KONG 9 october. Het Ned. barkschip *Regina*, kapit. .., den 3 dezer van hier naar Amoy vertrokken, is eer[gisteren] .. met schade aan zeilen en tuig teruggekomen. De gezagvoerder [heeft] .. een paar dagen gereed te zijn om de reis op nieuw te [aanvaarden].

[HEL]STED 25 november. In den nacht van 22 op 23 dezer is op .. gestrand het jagtschip *Anes Minde*, kapit. Storm, met stuk-[goederen] van Amsterdam naar Kopenhagen. Het volk is gered en de .. is geborgen. Het schip heeft oogenschijnlijk niet veel geleden .. hoopt dat de lading nog onbeschadigd zal zijn; heden morgen .. de berging begonnen, doch zij valt door de nog altijd hooge [zee] .. en gaat slechts langzaam voort.

[SCH]OLINERZIJL 27 november. Eergisteren is op Wangeroog [een] .. Oldenburger schip, gevoerd door kapitein Deters, met [l]ast enz. van Amsterdam naar Hamburg bestemd. Men hoopt .. te bergen.

Uittreksels uit de Lloydslijst van 30 november:

[Te] RIVIER aangekomen 29 nov. *Eliza*, Reijer, van Amst.; [*Jo*]*hanna*, Plokker, van Alkmaar. Van LONDEN uitgeklaard .. *Sarah*, Tupman, naar Rotterdam; — in lading *de Javaan*, .., naar Batavia en Soerabaija, *Jenskea*, de Freese, n. Rott., .., van der Valk, en *Dageraad*, Pruim, beiden naar Antwerpen. Van GRAVESEND vertrokken 29 nov. *het Zeepaard*, Giltjes, naar Hobart Town; 30 dito *Adolph van Nassau*, Doornbos Borchers, naar Adelaide. Te HARTLEPOOL aangekomen 28 nov. *Sandyford*, Hayward, van Dordrecht. Te SHIELDS 28 november *Lauwerzee*, ter Huizen Kuiper, van Groningen, en *Catharina*, Dekker, van Sunderland. Te ABERDEEN 28 nov. *Scotia*, Briggs, v. Rotterdam. Bij PILL 28 nov. *Hendrik* (sch.), mede v. Rotterdam. Te CARDIFF 25 nov. *IJzerstaven*, Gust, v. Belfast; 26 dito *Koningin der Nederlanden*, de Jong, v. Dordrecht. Te LIVERPOOL 27 nov. *Antilope*, Gnodde, v. Malaga; — in lading 30 dito *Bantam*, van der Bolck, n. Batavia en Soerabaija, en *Diligentia*, Ruyl, n. Triest; — uitgeklaard 28 *Walkyrien*, Christiansson, n. Dordrecht; 29 *Ranger* (st.), Higgins, n. Rotterdam. Van QUEENSTOWN vertrokken 26 nov. *Anna Louisa*, Brouwer, n. Newcastle. Van GLASGOW 27 nov. *Joan Melchior Kemper*, van der Plas, n. Batavia. Van HULL 29 nov. *Minx*, Newton, n. Amsterdam. Van SHIELDS 28 november *Ardina*, van der Weyden, n. Algiers. Van NEWCASTLE *Compact Goede Trouw*, de Vries, naar Konstantinopel, en *Sophia Johanna*, van der Wal, naar Carthagena.

In DUINS aangekomen 29 nov. *Gouverneur Baron van Zuylen van Nyevelt*, de Jong, van Kertch naar Vlissingen; 30 dito *Sultan*, van Batavia naar Londen.

Te RAMSGATE binnengeloopen 29 november *Maria Margaretha*, Huisman, van Amsterdam n. Charleston (V. S.), en *Juffer Ellegonda*, Brons, van Dantzig n. Sevilla, eerstgenoemde met weggeslagen groote marsra, benevens verlies van zeilen en verschansingen.

Cargalijsten.

Rotterdam.

HULL, *Ocean Queen*, T. Farr: 1 b. Garen, *C. L. Ringrose en Co.*; 3 manden Wijn, 6 v. IJzerwerk, 298 Stalen Veren en 22 paar Wielen en Assen, *Smith en Co.*; 53½ quarters Rogge, *B. Verbrugge*; 5 doozen Koopm., *T. Browne en Zn.*; 2 b. dito, *S. A. le Vino en Co.*; 4 b. en 1 v. dito, *J. H. Claus en J. Raulino*; 3 b. dito en 43 v. Olie, *C. Hemmann en Co.*; 1 b. Koopm., *A. van der Ven en Co.*; 274 ijzeren Pijpen, *P. C. Hartong*; 1 b. Koopm., *C. L. Ringrose en Co.*; 1 b. dito, *Bahlmann en Co.*; 2 v. dito, *P. A. van Es en Co.*; 2 b. dito, *J. B. Crol en Co.*; 20½ quarters Gerst, Order.

Amsterdam.

SOERABAIJA, *IJstroom*, Steenveld: 2446 p. Tabak, *Ubel en Sillem*; 374 p. dito, *C. en J. van Rossum en Co.*; 1351 sch. Tin en 2600 stuks Huiden, NHM; 132 z. Lange Peper, 168 z. Rijst, 1490 boss. Rotting, 38 k. Indigo, 400 halve k., 4 kistj. en 5 p. Cigaren, Order.

SURINAME, *Eliza*, Visser: 77 v. Suiker, Wed. *J. d'Arripe en Co.*; 40 v. dito, Wed. *van Hasselt en Co.*; 17 v. dito, *T. van Schaak*; 30 v. dito, *Fraissinet en van Baak*; 33 v. dito, *L. Bienfait en Sn.*; 25 b. Katoen, Wed. *J. S. van de Poll*; 8 b. dito, *J. D. Altmann*; 29 b. dito, *Rothuys en Co.*; 12 punch. Rum, *L. Hoyack en Co.*; 82 ps. Hout, Ministerie van Oorlog; 250 v. Suiker, 41 v. Rum en 26 ps. Hout, Order.

LONDEN, *Diana*, Dixon: 500 k. Suiker, *W. Kooy Jz.*; 185 z. Koopm., *J. Muysken*; 26 coll. Droogerijen, *van Enst en Dijk*; 11 k. en 75 staven Metaal, *Surie en Lingeman*; 60 v. Rozijnen, 500 z. Lijnzaad, 60 coll. Droogerijen, 185 z., 60 punch., 10 cer. en 50 v. Koopmanschap, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Ned. gekoperd Barkschip *Johanna Maria*, kapitein *A. A. Sissingh*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Gouverneur Generaal Duymaer van Twist*, kapit. *C. E. Hoeksma*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, voor Goederen en Passagiers, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Catharina*, kapit. *W. Calander*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BERGEN, het Noordsch Galjootschip *Speculation*, kapitein *B. Sörensen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NAPELS, het Nederl. Schoener-Galjootschip *Alphard*, kapit. *H. R. Roelfsema*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het nieuw gekoperd snelzeilend Nederlandsch Schoenerschip *Harmonie*, kapitein *W. J. Wilkens*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

MADRID den 30 November.

Spanje 1 pct. 18. 40; dito 3 pct. 34. 40.

PARIJS den 2 December.

Frankrijk 3 pcts. 70. 10; dito 4½ pcts. 93. 75. Spanje 1 pcts. 18⅛; dito Binnenl. 3 pcts. 34.

LONDEN den 2 December.

De 3 pcts. Geconsolideerden 92¼ a ⅜; Rusland 5 pcts. 95½; dito 4½ pcts. 86; Spanje 1 pct. 18¼ a ⅝; dito 3 pcts. Buitenl. 37¾; dito Certific. 5⅜ a ½; dito Passive 4¼ a ½; Mexico nieuwe 3 pcts. 21¼ a ⅜; Peru 4½ pcts. 68; Grenada uitg. 5½; Equador 3½; Holland 2½ pcts. 60½; dito 4 pcts. 90½; Turksche Leening 6½ pct. verlies.

WEENEN den 2 December.

Metalliek, 5 pct., 82½; Nieuwe Leening 97. Wissel Londen f 12. 15; dito Parijs f 148; Zilver f 27.

ANTWERPEN den 1 December.

België 2½ pct. 50½ g. Spanje 1 pct. 17½; dito 3 pcts. Binnenl. 32⅞ p. Metallieken 5 pcts. 65½ p. — Ofschoon de handel van weinig aanbelang was, verkeerde de beurs in eene gunstige stemming.

AMSTERDAM den 2 December.

				Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½	pCt.	58 11/16	58 13/16	58 13/16
»	dito dito	3	»	69 15/16	70	70
»	dito dito	4	»	88⅞		
»	Amort.-Syndicaat.....	3½	»			
»	Aand. Handel-Maatsch.	4½	»			
»	O. I. Leening.........	4	»			
»	Leen. Holl.-Spoorweg					
»	Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten............	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*....	5	»	99¼	99⅝	99⅝
»	dito dito 1828/29	5	»	99¼	99⅜	99⅜
»	Cert. dito 1831/33	5	»			
»	dito dito 1840...	4	»	75		
»	dito bij *Stieglitz*......	4	»	74		
»	dito dito Nieuwe	5	»			
»	dito Adm. te Hamburg	5	»	88⅞		
»	dito te Londen	4½	»	84½		
»	dito van Assign......	6	»			
»	Inschr. dito	6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	....	f	137½	138	
»	Obligatien..............	4	pCt.			
SPANJE,	Buitenlandsche.........	1	»	17 13/16	17⅞	17⅞
»	dito	3	»	37⅝	37¾	
»	Binnenl. a f 6000......	3	»	32 11/16	32 13/16	32 13/16
»	Amortisable Schuld ...	....				
»	Bewijzen van Coupons..	....		5 3/16		
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*...	5	»			
»	dito dito ...	4	»			
»	dito Metall. Oude.....	5	»	62	62½	62½
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	73½	73⅝	73½
»	dito Nation. Metalliek	5	»	66		
»	dito Metall..............	2½	»	31 11/16	31¾	
»	N. Weener Aand......	4	f	224		
BELGIE,	Certificaten............	2½	pCt.			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»			
PORTUG.,	Nieuwe	3	»	36⅝	36½	36 7/16
PERU,...	Geldl. 1854.............	4½	»	64⅞		
VENEZ.,	Oblig. £ 100, thans....	3½	»			
»	Uitgest.	....				
GRENADA,	Oblig....................	2½	»	15 3/16	15¼	
»	Uitgestelde Onbep....	....				
MEXICO,	Oblig. £ 100...........	3	»			
»	dito, Onbepaalde.....	3	»	19 11/16	19⅞	

Pruiss. Aandeelen, 3½ pc., 178½ a 178¾ gebl. 178½. Brazilië, 1824, £ 100, 5 pc., 95½.

Beleening 3 pc. Prolongatie 3 a 3½ pc.

In navolging der buitenlandsche beurzen was de stemming heden iets gunstiger.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pcts. 58 13/16. Spanje 1 pct. 17⅞; dito Binnenl. 3 pcts. 32 13/16. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 62½.

ROTTERDAM den 2 December.

Ned., Werk. Schuld, 4 pc., 88⅞; Amortisatie-Syndikaat 3½ pc., 86½. Spanje, Buitenl. 1 pc., 17 13/16 l. k., 17⅞ h. k., 17⅞ gebl. k. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 62½ l. k., 62½ h. k.; idem idem Nieuwe 1854, 5 pc., 73½; idem, 2½ pc., 31⅝. Mexico, 1851, £ 100, 3 pc., 19 13/16. Equador 2 11/16. Nieuwe Pruissische Loten f 180.

Bij geringe affaire was de stemming in fondsen willig, vooral voor Oostenrijksche en Spaansche waren betere prijzen te bedingen.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 2 December.

GRANEN enz. Tarwe: 160 ℔ Kleefs, f 415. 158 ℔ Kubanka f 450. Rogge: 150 ℔ Zweedsche f 360. Lijnzaad: 144, 115 ℔ Tilsitter f 455.

SCHIEDAM den 2 December.

GRANEN. Rogge, verkocht: 144 ℔ Arch. f 350 1/m. Gerst: 130 ℔ fijne Deensche f 256 6/w.

MOUTWIJN......... per Ned. Vat zonder Fust	f 30. —	zonder de belasting.
JENEVER........... » » » »	» 35. 50	
AMST. PROEF.... » » » »	» 36. 75	

AMSTERDAM den 2 December.

GRANEN. Rogge. Heden verkocht: 117 ℔ Nieuwe Archan. f 341. Koolzaad is heden op 9 v. Olie in April tot £ 82½ gedaan.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 2 December.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. Onveranderd, met onbelangrijke omzettingen. Gedurende de afgeloopen maand [illegible] tegen 26,908 b. op hetzelfde tijdstip des vorigen jaars, [illegible] dus eene meerdere hoeveelheid van 23,634 b.

THEE. Prijshoudend, met eenigen handel in de tweede hand.

SUIKER. Ruwe zeer ferm; uit gebrek van disp. voorraad is de omgang beperkt; de voorraad op 1 dezer bij de N. H. M. in alle havens bestond uit 16923 kranj. en kann. Java; bij particulieren alhier, 1150 kranj. en kann. Java en 650 k. Havanna. Geraffineerd. De omzet is beperkt doordien de raffinadeurs nog ongenegen zijn op Januarij en verdere termijnen verkoopen te sluiten.

RIJST voortdurend in dezelfde vaste stemming, bij weinig disponibelen voorraad in gepelde soorten.

SPECERIJEN stil en met weinig vraag.

VRUCHTEN. Hiervan valt niets te melden dan de door ons op den 30 november ll. bekend gemaakte afloop der geveilde 60 vaten zwart Rozijn, welke allen opgehouden zijn tot f 8.

TABAK. In deze week werden uit de eerste hand afgedaan 260 v. Maryland. In de overige soorten ging niets om.

KATOEN. Geene omzettingen vonden hierin plaats.

HUIDEN. Niets omgegaan.

METALEN. Banca Tin, tot f 57 vonden kleine hoeveelheden koopers; blijvende daartoe nog te koop. Koper met eenige verbetering in prijs; Zweedsch f ½ hooger te noteren.

MEEKRAP werd deze week minder geveild en is er tot vorige prijzen weinig gedaan.

INDIGO en COCHENILLE stil, doch blijven de prijzen vast.

POTASCH gaat dagelijks iets in om voor binnenlandsch gebruik. Petersb. 1853 f 17½ a ¾, dito 1852 f 17½; Toscaansche f 20½; Amerikaansche op levering f 28.

VERWHOUT. Er is zeilende eene directe lading van Aux-Cayes, groot 400 ton, afgedaan a f 4½; andere soorten zonder verandering.

HARST. Amerik. bruine a f 3¾ op levering, Transparante f 4½ a f 6 naar kwaliteit.

ZWAVEL zonder verandering.

TERPENTIJNOLIE f 26 a f 26½.

VETWAREN stil doch vast. Zuidzeetraan. Hiervan is een partijtje van 50 vat. te wachten. Levertraan hooger; bruine Berger met f 49 en blanke dito met f 54 betaald. Palmolie vast. Cocosolie. Van Cochin werd een partijtje puiks puik tot f 32½ genomen. Ceylon. Puiks puike kwal. tot f 31 entr. aan de markt.

HENNEP stil.

AMSTERDAM den 2 December.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ met meer vraag voor behoefte en is daardoor tot vorige prijzen een en ander omgegaan. De stemming voor het artikel is niet ongunstig.

THEE voortdurend zeer stil en prijzen onveranderd.

SUIKER. Ruwe. Verkocht werden circa 300 k. Havanna tot f 26 a f 27 en circa 600 kranj. n.° 6 a 10 tot f 26 a f 28½. Prijsnotering onveranderd.

RIJST blijft in een doen; er is weinig disp.; gepelde Arracan geldt f 10½ a f 11; dito Voorloop f 12 a f 12½; gep. O. Ind. f 11 a f 11½; dito Tafel f 14 a f 14½.

VRUCHTEN zonder verandering.

SPECERIJEN. In dit artikel ging weinig om en bleven de prijzen: Noot n.° 1 165 c., n.° 2 152 c., n.° 3 112 a 115 c., n.° 4 88 a 90 c.; Foelie 150 c.; Nagelen 37 a 38 c.

TABAK. Uit de eerste hand werden in de afgeloopen week afgedaan 110 v. Maryland, aangevoerd per het schip *Hindoo*. Van Batavia werden aangevoerd per *IJstroom* 2448 p. Java, hoofdmerk Cuba. De afloop der Manilla veiling is reeds door ons medegedeeld. De voorraad bedraagt 1509 v. Maryland, 599 v. Virginy, 658 v. Kentucky, 50 v. Stelen, 12471 p. Java en 101 cer. Cuba.

KATOEN zonder handel van eenige beteekenis in eene flaauwe stemming en prijzen onveranderd als nominaal te beschouwen. Onze voorraad bestaat uit slechts circa 900 p. Surinaamsche en Nickerie, 1400 p. Noord-Amerik. en 600 p. Oost-Indische.

METALEN. Naar Banca-Tin was weinig vraag, de aflevering in de vorige maand echter belangrijk, zijnde circa 28,000 [illegible], welke verzonden [illegible] bedraagt 35,097 bl. [illegible] Rotterdam, [illegible] 57,[illegible] bl. Koper ondervond tot verhoogde prijzen vraag voor exportatie. Onder de noteringen kan men nu niet koopen; Drontheimer ontbreekt, Paskoff f 83 a f 84, Demidoff f 74, Kroon f 72, Engelsch f 72, Zweedsch f 73.

INDIGO. De handel bepaalde zich vorige week tot 40 k. Java, waarvan de bestede prijzen geene verandering aanduiden op vorige koersen.

COCHENILLE niets in gepasseerd.

VERWHOUTEN geheel onveranderd. Verkoopen bepalen zich tot kleine postjes uit de 2de hand.

HARST iets lager te koopen, bruine in loco tot f 3½ verkrijgbaar. Ook heldere en gele wat lager te beschouwen.

TERPENTIJNOLIE blijft aangeboden.

SALPETER en ZWAVEL geheel als voren.

MEEKRAP blijft gedrukt en wordt algemeen iets lager afgegeven.

VETWAREN prijshoudend, doch door het vergevorderd saisoen met weinig handel.

HENNEP. [illegible] Rein. tot f 112 en Petersb. dito tot f 100, f 108 en f 109.

JENEVER-PRIJZEN iets flaauwer; men noteert: Amsterd. proef f 37 a f 38, Amerik. dito f 38 a f 39.

LONDEN den 30 November.

KOFFIJ. Goede en fijne Plantage Ceylon gezocht en ferm; mindere kwaliteiten daarentegen flaauw en gedaald. Heden zijn 362 v. en 228 vaatjes in veiling verkocht; 550 b. Native zijn a 46/ voor goed ord. en 950 b. Rio van 43/6 tot 44/ opgehouden; Jamaica bedingt volle prijzen; 100 b. zijn van 37/ tot 49/ in veiling afgedaan. — THEE kalm, doch niet gedaald; ord. Congo 10 d. — SUIKER. W. Ind. soorten goed gevraagd en ferm. Heden hebben 620 v. nemers gevonden; Mauritius met goeden kooplust tot vaste prijzen. Vreemde soorten met vrij goeden omgang in de tweede hand en ferm gesouteneerd; in veiling zijn verkocht 400 k. Havanna, blond 32/ a 39/, bruin 29/6 a 31/, en 85 v., 29 tiersj. en 66 vaatj. Portorico van 30/6 tot 37/. Geraffineerde gezocht en ferm op 42/6 voor bruine Lompen. — CACAO tot vorige prijzen sterk gevraagd. Heden werden in veiling omgezet 263 b. Trinidad van 32/6 tot 42/6 en 100 b. Grenada van 32/6 tot 36/. — RIJST. De markt is ferm; 550 v. gepeld Java werden van 25/ tot 28/ en 140 tiersjes Carolina van 31/ tot 33/ opgehouden. — KATOEN flaauw op vorige prijzen. — TALK kalm op 66/ cont. in loco; St. Petersburger Y. C. in loco 65/6 tot 66/.

LIVERPOOL den 29 November.

KATOEN. De markt blijft voortdurend zeer flaauw. Amerik. en Suratte zijn ⅛ d. lager te noteren. Sea Island mede ⅛ d. gedaald. Het totaal der verkoopen van heden bedraagt 6 a 7000 b., waarvan 500 b. voor uitvoer en speculatie en bestaande uit 180 b. Pernam en Maranham van 5⅞ tot 6⅛ d.; 170 b. Bahia van 6⅛ tot 6⅜ d.; 300 b. Egypt. van 5⅞ tot 10½ d.; 600 b. Sur. van 3⅝ tot 3⅞ d. en 70 b. Sea Island van 1/2 tot 2/.

Den 30 November.

KATOEN. Tot vorige prijzen hebben heden 6000 b. koopers gevonden.

ANTWERPEN den 1 December.

KOFFIJ. Heden werden ca. 600 b. Java per *Westlothian* omgezet. — Brazil met vrij goeden omgang. — HUIDEN. De verkoopen gedurende deze week bestonden uit: ca. 2600 drooge B. A. en M. V. en 1000 gezoutene B. A. en M. V. Paardenvellen. — Van TABAK zijn 21 sur. Havanna verhandeld. — GRANEN. Tarwe en Rogge zeer kalm en gedaald. Men betaalde heden voor Zeeuwsche Tarwe in entrepôt fl. 16½ per 80 kil. en voor Inlands. Rogge fl. 11 a 11½ per 70 kil. — ZADEN mede met weinig handel. Berdiansky bedong fl. 18½ en Taganrog fl. 17⅝ a 17⅞ per heet.

BORDEAUX den 28 November.

VOORLOOP. Armagnac fr. 165; Marmande fr. 150; Tafia fr. 115 a 110. De 3/6 Languedoc op fr. 3 gedaald zijnde, is thans op fr. 212 disp. te noteren. — WIJNEN. Voor 1854er Wijnen blijft voortdurend levendige kooplust bestaan en dezelve bedongen zeer hooge prijzen. Ord. Ambès werden met fr. 600 per vat betaald; Saint-Seurin en Cadourne (Tronquoy) zijn op fr 900 te noteren; voor Arcins is fr. 1100 per vat geweigerd; Narbonne zijn van fr. 750 tot 850 verhandeld. Spaansche Wijnen worden ferm op volle prijzen gehouden. Het schip *Dolorès* heeft 17 v. van deze soorten aangebragt. Witte Wijnen blijven zeer gezocht, doch ook weinig aangeboden.

Advertentien.

Ingezonden Stukken.

Voor eenige dagen werd door het Letterlievend Genootschap onder de zinspreuk: *Door vriendschap vereenigd*, eene uitvoering van losse Dicht- en Muziekstukken gehouden, die, wij aarzelen niet zulks te bekennen, aan de talrijk vergaderde schaar van leden van dien kring en genoodigden van buiten Rotterdam woonachtigen, een genotrijken avond opleverde en ons overtuigde, dat de werkende leden van dit gezelschap den naam van Rederijkers ten volle verdienen, ofschoon zij zich dien titel niet toeeigenen; dat de kunstmatige voordragt van dichtstukken op waardige, uitstekende wijze door het meerendeel hunner wordt beoefend niet alleen, maar ook dat zij leden in hun midden tellen die op den naam van dichter ten volle aanspraak mogen maken.

Men houde ons eenige bescheidene aanmerkingen ten goede, die wij alleen uit liefde voor de kunst ons veroorlooven, en mogt men van sommige beoordeelaars kunnen zeggen: » zij hebben de klok hooren luiden enz.," men zij indachtig dat wij ons gevoelen niemand willen opdringen, en wij gaarne willen erkennen dat alle *Orakel* geen *Evangelie* is.

Na eene schoone uitvoering voor cornet à piston en piano-forte van eene fantaisie van *Bellini's Puritani*, werd een fragment voorgedragen uit het onlangs uitgegeven dramatisch dichtstuk van *F. H. Greb*, *Ruy Blas*. De partij van don *Salustus* was hier, als uittreksel uit een geheel, te ondankbaar om veel effect te kunnen maken, doch werd vrij goed uitgevoerd. Don *Cesar de Bazan* werd voortreffelijk weergegeven, vooral op het oogenblik van het einde des tweeden tooneels, waar deze in twijfel is of de verraderlijke aanbiedingen van *Salustus* waarheid of logen zijn; dit oogenblik was meesterlijk, den besten tooneelspeler waardig. De *Mathilde*, van *K. L. Ledeganck*, genoot eene allerkeurigste voordragt, hoewel wij vermeenen op de houding en gesticulatie, van af de estrade, veel te hebben aan te merken en dit stuk op den katheder door dien declamator niet anders dan uitmuntend zoude zijn. *Noord en Zuid* van *H. J. Schimmel*, werd zeer goed uitgevoerd, ofschoon wij voor ons geen vrede kunnen maken met het vertegenwoordigen van *reijen*, als in de oude stukken van *Vondel* en in die van *Schimmel* enz. door enkele personen; men vindt zich door elk der aanhoorders niet altijd begrepen en had men beter gedaan voor een gemengd gezelschap een ander stuk te kiezen. De eerste afdeeling werd besloten door: *Mijn verliefde buurman*, een luimig stukje, door den vervaardiger zelf ten gehoore gebragt. Het was geen grootsch poëtisch gewrocht, doch voldeed het auditorium, zoo als gewoonlijk met luimige stukken het geval is; het bragt de lachspieren in beweging. Wij voor ons hadden liever gezien dat de politieke zinspelingen op Rusland, en de Geallieerden vermeden werden van estrade of too worden gemaakt.

Bij het begin der tweede afdeeling maakten wij kennis kortelings uitgegevene muziekwerk *Souvenir à Rotterdam* vonden hier keur van schoone gedachten, die den componist *Lefèbre* eer aandeden en ons de gehoorde stukken tijde Muziekfeest van Julij ll. allen weer te binnen bragten. Wij allen lof toe aan de dame executante, die door haar keu spel de toehoorders in verrukking bragt. Bij het groote van dien avond was dit stuk echter te lang, hoewel er geene heden van verloren gingen. Dit zelfde is ook toepasselijk volgende nummer *Jephta's Dochter*, van *Tollens;* bragt verveling te weeg bij eenige aanhoorders, de voordragt was wel de oorzaak niet van. *De wraak der Liefde*, door den diger met een zijner kunstbroeders voorgedragen, werd uitgevoerd. *Kotzebue's Dood van Rolla* had er den g voor geleverd, doch de poëzy van dit Dichtstuk is in het tooneelspel niet te vinden. *Hermina* hoorden wij hierna vervaardiger zelf ten gehoore brengen. Is de gedachte van stuk ook niet nieuw, de stijl was vloeijend en keurig, en door gepaste voordragt de met gespannen aandacht lu menigte in vervoering. De voordragt van *Maryke's Huwel* den zamensteller van het vorige stukje mede vervaardigd luimig stukje, hoewel wij onzes inziens er te veel *vrijheden* in die wel is waar doen lagchen, doch ook kunnen doen b de voordragt hiervan valt niets bijzonders te zeggen. Na eene *tante* voor Piano en Viool, op thema's uit *Norma*, door tanten verdienstelijk uitgevoerd, werd de feestavond met passelijke aanspraak des voorzitters besloten, met wiens van harte instemmen, dat de kunst in dezen kring waardige moge vinden, en dat men daar steeds hooren mag wat goed luidt. Wij voegen er den wensch bij, dat dit letterlievend G op het reeds lang betreden spoor moge voortgaan, en er trotsch op worde in haar midden een kring te bezitten goede en schoone der Vaderlandsche poëzy op prijs stelt en zoo gepaste wijze met hare kunstzuster de muziek weet te

EEN NIET ROTTERDAMSCHE REDERIJ EN MUZIEKVRIEND.

(*Wegens plaatsgebrek is dit artikel niet vroeger op kunnen worden.*)

Te Rotterdam, bij

ARRENBERG & VAN REES.